

Nr 223.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av mellan Sverige och Finland undertecknad överenskommelse rörande tillägg till konventionen den 29 januari 1926 angående fredligt avgörande av tvister; given Stockholms slott den 10 april 1953.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden den 10 april 1953 samt med överlämnande av texten till den överenskommelse rörande tillägg till konventionen den 29 januari 1926 angående fredligt avgörande av tvister, vilken under förbehåll om riksdagens godkännande undertecknats den 9 april 1953 i Helsingfors med Finland, vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av nämnda överenskommelse.

GUSTAF ADOLF.

Östen Undén.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 april 1953.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDESTAM.

Departementschefen.

Konventionen den 29 januari 1926 mellan Sverige och Finland angående fredligt avgörande av tvister utgjorde ett led i ett system av traktater, som avsåg att möjliggöra lösning på fredlig väg av alla tvister, som kunde uppstå mellan de nordiska länderna. Konventionen anvisar sålunda metoder för lösning såväl av rättstvister som av intressetvister. Rättstvister, hänförliga till någon av de i artikel 36 mom. 2 av stadgan för den Fasta mellanfolkliga domstolen angivna kategorier, skulle enligt artikel 1 av konventionen, eventuellt efter föregående förlikningsförfarande, hänskjutas till avgörande inför nämnda domstol i enlighet med bestämmelserna i dess stadga, andra tvister skall enligt artikel 2 och följande artiklar efter föregående förlikningsförfarande hänskjutas till skiljedomsförfarande.

Den Fasta mellanfolkliga domstolen har emellertid numera upphört och ersatts av den till Förenta Nationerna anslutna Internationella domstolen. Artikel 37 av den nya internationella domstolens stadga innehåller visserligen bestämmelsen, att då en gällande traktat eller konvention föreskriver en frågas hänskjutande till den Fasta mellanfolkliga domstolen, frågan skall hänskjutas till Internationella domstolen, men detta gäller endast under förutsättning att parterna är anslutna till denna domstols stadga. Anslutna till domstolsstadgan är enligt artikel 93 av Förenta Nationernas stadga Förenta Nationernas medlemmar, varjämte stat, som ej är medlem av Förenta Nationerna, må ansluta sig till domstolsstadgan på villkor, som i varje särskilt fall fastställas av generalförsamlingen efter tillstyrkan av säkerhetsrådet. Finland är emellertid icke medlem av Förenta Nationerna och har ej heller begagnat sig av sistnämnda möjlighet att bliva anslutet till domstolsstadgan.

I artikel 35 av domstolsstadgan förutsättes visserligen, att domstolen, på villkor som fastställas av säkerhetsrådet, skall kunna anlitas även av stater, som ej är anslutna till domstolsstadgan. Bestämmelser i äldre traktater om obligatorisk domsrätt för Fasta mellanfolkliga domstolen i rättstvist medför emellertid icke, att den nya internationella domstolen inträder automatiskt

som behörig domstol i stället för den gamla domstolen annat än under betingelsen, att bägge parterna är anslutna till stadgan. Härav följer, att artikel 1 av konventionen mellan Sverige och Finland angående fredligt avgörande av tvister för närvarande icke medför den verkan, som varit avsedd vid konventionens ingående.

En lucka har därigenom uppstått i det traktatsystem, som avsåg att möjliggöra lösning med anlitande av en internationell instans av alla tvister, som kunde uppkomma mellan de nordiska länderna.

För att åter förverkliga syftet med den svensk-finska konventionen angående fredligt avgörande av tvister upptogs 1952 förhandlingar mellan svenska och finska regeringarna, vilka resulterat i att enighet uppnåtts att avsluta en överenskommelse i enlighet med den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar. I enlighet med Kungl. Maj:ts bemyndigande den 8 april 1953 har överenskommelsen undertecknats den 9 april i Helsingfors. Den är avslutad under förbehåll om ratifikation, från svensk sida med angivande av att därvid förutsättes riksdagens samtycke.

Syftet med överenskommelsen är att insätta den nuvarande Internationella domstolen i den gamla Fasta mellanfolkliga domstolens ställe såsom kompetent domstol enligt artikel 1 i 1926 års konvention. Detta har uppnåtts därigenom, att man i tilläggsöverenskommelsen, artikel 1, föreskriver att vad i artikel 1 i konventionen av 1926 sägs angående den Fasta mellanfolkliga domstolen skall i stället gälla den Internationella domstolen, varvid hänvisningen till artikel 36 mom. 2 i stadgan för den Fasta mellanfolkliga domstolen skall anses avse samma artikel och moment i stadgan för den Internationella domstolen. Internationella domstolen är enligt domstolsstadgan, artikel 36 mom. 1, behörig i alla mål, som underställes densamma av parterna ävensom i alla fall, som särskilt anges i gällande traktater och konventioner. Den nya överenskommelsen blir att betrakta som en konvention, vilken tillerkänner Internationella domstolen behörighet i enlighet med vad i överenskommelsen utsäges.

För att överenskommelsen skall bli verkande erfordras därjämte enligt artikel 35 mom. 2 i stadgan för den Internationella domstolen jämfört med Förenta Nationernas säkerhetsråds resolution av den 5 oktober 1946 att Finland avger en förklaring till Internationella domstolens sekretariat om att Finland underkastar sig domstolens jurisdiktion beträffande de tvister, som avses i överenskommelsen.

Till artikel 1 har i enlighet härmed fogats ett nytt stycke, vari parterna ömsesidigt förpliktar sig att godtaga domstolens jurisdiktion såsom den anges i artikel 36 mom. 2 i domstolens stadga. Det förutsättes där, att Finland, samtidigt med avgivande till domstolens sekretariat av en deklaration om acceptering av domstolens jurisdiktion, tillika avger en förklaring om sitt acceptering av fakultativa klausulen på sätt som sägs i andra stycket av mom. 2 i Förenta Nationernas säkerhetsråds resolution den 15 oktober 1946. Sedan dylik förklaring avgivits av Finland erhåller Internationella domstolen samma behörighet att döma i tvister mellan Sverige och Finland, som

enligt artikel 1 av 1926 års konvention angående fredligt avgörande av tvister tillkom Fasta mellanfolkliga domstolen.

För den händelse Finland skulle ansluta sig till den Internationella domstolens stadga upphör enligt tilläggskonventionens artikel 4 mom. 2 överenskommelsen att gälla å dagen för anslutningen. Därmed blir Internationella domstolen på grund av artikel 37 i domstolsstadgan behörig att döma i rätts tvister mellan Sverige och Finland i enlighet med artikel 1 i 1926 års svenskfinska konvention.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna överenskommelse mellan Sverige och Finland rörande tillägg till konventionen den 29 januari 1926 angående fredligt avgörande av tvister dagtecknad i Helsingfors den 9 april 1953.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Ljungdahl.

Bilaga.

Överenskommelse mellan Sverige och Finland rörande tillägg till konventionen den 29 januari 1926 angående fredligt avgörande av tvister.

Suomen ja Ruotsin välinen sopimus lisäyksestä 29 päivänä tammikuuta 1926 tohtyyn sopimukseen riitaisuuksien sovinnollisesta ratkaisemisesta.

Accord entre la Suède et la Finlande relatif à un supplément à la Convention du 29 janvier 1926 pour le règlement pacifique des différends.

Kungl. Svenska Regeringen, och Republiken Finlands Regering vilka konstaterat, att art. 1 i den mellan Sverige och Finland den 29 januari 1926 avslutade konventionen angående fredligt avgörande av tvister ej kan tillämpas, när den i sagda artikel omnämnda fasta mellanfolkliga domstolen upphört och Finland ej är anslutet till den nuvarande internationella domstolens stadga, hava överenskommit om följande:

Suomen Tasavallan Hallitus ja Ruotsin Kuningkaallinen Hallitus, jotka ovat todenneet, että Suomen ja Ruotsin välillä riitaisuuksien sovinnollisesta ratkaisemisesta 29 päivänä tammikuuta 1926 tehdyn sopimuksen 1 artiklaa ei voida soveltaa, koska sanotussa artiklassa mainittu pysyväinen kansainvälinen tuomioistuin on lakannut olemasta eikä Suomi ole liittynyt nykyisen kansainvälisen tuomioistui-
men perussääntöön, ovat sopineet seuraavasta:

Le Gouvernement Royal de Suède et le Gouvernement de la République de Finlande, ayant constaté que l'article 1er de la Convention entre la Suède et la Finlande pour le règlement pacifique des différends, conclue le 29 janvier 1926, n'est plus applicable du fait que la Cour permanente de Justice internationale, mentionnée au dit article, a cessé d'exister et que la Finlande n'a pas adhéré au Statut de la Cour internationale de Justice actuelle, sont convenus de ce qui suit:

ART. 1.

Vad i art. 1 i konventionen angående fredligt avgörande av tvister säges angående den fasta mellanfolkliga domstolen skall i stället gälla den internationella domstolen, varvid hänvisningen till artikel 36 mom. 2 i stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen skall anses avse samma artikel och moment i stadgan för den internationella domstolen.

Så snart Finland i den internationella domstolens sekretariat deponerat en förklaring jämlikt

1 ARTIKLA.

Mitä riitojen sovinnollisesta ratkaisemisesta tehdyn sopimuksen 1 artiklassa sanotaan pysyväisestä kansainvälisestä tuomioistuimesta, on vastaavasti oleva voimassa kansainvälisestä tuomioistuimesta, jolloin viittauksen pysyväisen kansainvälisen tuomioistui-
men peruskirjan 36 artiklan 2 momenttiin on katsottava tarkoittavan kansainvälisen tuomioistui-
men perussäännön samaa artiklaa ja momenttia.

Heti kun Suomi kan-

ARTICLE PREMIER.

Les stipulations de l'article 1er de la Convention pour le règlement pacifique des différends relatives à la Cour permanente de Justice internationale, s'appliqueront par substitution à la Cour internationale de Justice; la référence au paragraphe 2 de l'article 36 du Statut de la Cour permanente de Justice internationale sera considérée comme visant le même paragraphe et le même article du Statut de la Cour internationale de Justice.

Föreanta Nationernas säkerhetsråds resolution den 15 oktober 1946 mom. 2, andra stycket, äro de fördragsslutande parterna ömsesidigt förpliktade att godtaga domstolens jurisdiktion sådan den angives i artikel 36 mom. 2 i domstolens stadga.

sainvälisen tuomioistuinten sihteeristöön on tallettanut Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston 15 päivänä lokakuuta 1946 tekemän päätöslauselman 2 momentin toisen kappaleen mukaisen selityksen, ovat sopimuspuolet molemminpuolisesti velvoitetut hyväksymään, tuomioistuimen tuomiovallan tuomioistuintien perussäännön 36 artiklan 2 momentin mukaisena.

Dès que la Finlande aura déposé au Greffe de la Cour internationale de Justice une déclaration conformément au deuxième alinéa du paragraphe 2 de la Résolution du Conseil de Sécurité des Nations Unies, adoptée le 15 octobre 1946, les Parties Contractantes seront liées par l'obligation mutuelle d'accepter la juridiction de la Cour visée au paragraphe 2 de l'article 36 du Statut de la Cour.

ART. 2.

Denna överenskommelse är avfattad på finska, svenska och franska språken, och skall, ifråga om tolkningen av överenskommelsen, den franska texten äga vitsord.

2 ARTIKLA.

Tämä sopimus on laadittu suomen-, ruotsin ja ranskankielellä, niistä on ranskankielinen teksti sopimusta tulkittaessa oleva todistusvoimainen.

ARTICLE 2.

Le présent Accord est rédigé en langues finnoise, suédoise et française. Dans toutes les questions relatives à son interprétation, le texte français fera foi.

ART. 3.

Denna överenskommelse skall ratificeras, för Finlands del med riksdagens samtycke av Republikens President och för Sveriges del med riksdagens samtycke av Hans Majestät Konungen av Sverige. Ratifikationshandlingarna skola snarast möjligt utväxlas i Stockholm.

3 ARTIKLA.

Tämä sopimus on ratifioitava. Suomen osalta sen ratifioi Tasavallan Presidentti eduskunnan suostumuksella. Ruotsin osalta Hänen Majesteettinsa Ruotsin kuningas Ruotsin valtiopäivien suostumuksella. Ratifioimiskirjat on vaihdettava mahdollisimman pian Tukholmassa.

ARTICLE 3.

Le présent Accord sera ratifié, en ce qui concerne la Finlande, par le Président de la République de Finlande avec l'approbation du Parlement finlandais et, en ce qui concerne la Suède, par Sa Majesté le Roi de Suède avec l'approbation du Riksdag suédois. Les ratifications seront échangées aussitôt que possible à Stockholm.

ART. 4.

Denna överenskommelse träder i kraft å dagen för ratifikationshandlingarnas utväxlande. Den utgör en integrerande del av konventionen den 29 januari 1926 angående fredligt avgörande av

4 ARTIKLA.

Tämä sopimus tulee voimaan ratifioimisasiakirjain vaihtopäivänä. Se muodostaa orottamattoman osan 29 päivänä tammikuuta 1926 tehdystä riihtaisuksien sovinnollista ratkaisemista kos-

ARTICLE 4.

Le présent Accord entrera en vigueur le jour de l'échange des ratifications. Il constitue une partie intégrante de la Convention du 29 janvier 1926 pour le règlement pacifique des différends

tvister och kan därför ej uppsägas särskilt.

I fall Finland ansluter sig till den internationella domstolens stadga upphör denna överenskommelse att gälla å dagen för anslutningen.

Till bekräftelse härav hava undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, underskrivit denna överenskommelse och försett den med sina sigill.

Uppgjord i Helsingfors i tvenne exemplar den 9 april 1953.

kevasta sopimuksesta, oikä sitä sentähden voida erikseen irtisanon.

Jos Suomi liittyy kansainvälisen tuomioistuintimen perussääntöön, lakkaa tämä sopimus ole-masta voimassa liittymispäivänä.

Tämän vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, asianmukaisesti siihen valtuutettuina, tämän sopimuksen allekirjoittaneet ja vahvistaneet sen sine-
teillään.

Laadittu Helsingissä kahtena kappaleena 9 päivänä huhtikuuta 1953.

et ne peut pas être dénoncé séparément.

Au cas où la Finlande adhérerait au Statut de la Cour internationale de Justice, le présent Accord cessera d'être en vigueur dès le jour de l'adhésion.

En foi de quoi les sous-signés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Accord et l'ont muni de leurs cachets.

Fait en double exemplaire à Helsinki, le 9 avril 1953.